daje, neboť tu stačí úplně rekurs. V případě, o nějž jde, o skutkovém omylu nemůže býti, jak ukázáno, řeči.

Čís. 2561.

Obnova drobných zemědělských pachtů (zákon ze dne 12. srpna 1921, čís. 313 sb. z. a n.).

Soud má sám od sebe vyšetřiti všechny okolnosti a poměry, pokud se týkají námitek vznesených.

Tím, že nevznesl námitky v písemném podání, není propachtovatel z jejího přednesu za řízení vyloučen.

(Rozh. ze dne 2. května 1923, R I 391/23.)

K námitkám propachtovatelů nepřiznaly nižší soudy pachtýři nároku na obnovu pachtu ve smyslu článku I. zákona ze dne 13. července 1922, čís. 213 sb. z. a n., Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Stěžovateli lze dáti za pravdu potud, pokud napadá názor rekursního soudu, že soud prvé stolice byl i bez příslušné námitky, tedy sám od sebe, oprávněn, ba dokonce povinen, zjistiti, zda celková výměra zemědělských pozemků, jsoucích ve vlastnictví propachtovatelů, nečiní více než 15 pokud se týče 15½ ha, zdali tu tedy jest důvod, vylučující obnovu pachtu, uvedený v §u 2 a) zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 313 sb. z. a n. Jde sice o řízení nesporné a proto platí též zásada §u 2 čís. 5 nesp. pat. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák., že soud má sám od sebe vyšetřiti všechny okolnosti a poměry, které mají vliv na soudní rozhodnutí, ale to znamená v tomto případě jen tolik, že soud, posuzuje oprávněnost námitek proti nároku na obnovu pachtu, není vázán tím, co strany přednesly k opodstatnění nebo vyvrácení těchto námitek, nýbrž má po případě i sám od sebe zjistiti vše, co by mohlo míti význam pro otázku, zda vznesené námitky jsou odůvodněny čili nic. Vždyť mohou se propachtovatelé — z důvodů, jež zkoumati soudu nepřísluší — omeziti na určité námitky proti obnově pachtu a vzdáti se námitek, ke kterým by snad byli oprávněni, a kterými soud proti jejich vůli nesmí se ani obírati. V tomto případě byla však námitka dle §u 2 a) zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 313 sb. z. a n. propachtovateli skutečně vznesena. Z toho, že nebyla vznesena hned v písemném podání, nýbrž teprve při jednání o námitkách, nelze odvozovati, že nastala prekluse co do této námitky. I ve sporném řízení mohou strany — vyjma řízení rozkazní a směnečné — až do konce jednání v prvé stolici přednésti nové námitky, tím spíše mohou tak činiti v řízení nesporném, pokud výslovně nic jiného není ustanoveno. Stěžovatelův názor, že ona námitka byla vznesena opozděně a proto nemělo k ní býti hleděno, jest tudíž mylným. Prvý soud usnesením ze dne 16. listopadu 1922 poukázal propachtovatele, by si napřed pořadem právem vymohli právoplatné rozhodnutí o tom, do kdy pacht

trvá, a do té doby přerušil řízení o námitkách propachtovatelů. Než rekursní soud usnesením ze dne 21. prosince 1922 zrušil usnesení prvého soudu a uložil mu, by po zákonu dále jednal, nabyv již dle výsledků nesporného řízení přesvědčení, že pachtovní smlouva, o kterou jde, končila se posklizní roku 1922. Poněvadž rozhodnutí bylo učiněno v řízení nesporném a proto nemělo místa ustanovení druhého odstavce §u 527 c. ř. s., příslušel Josefu S-ovi proti němu opravný prostředek dovolacího rekursu. Když ho nepodal, nabylo usnesení rekursního soudu moci práva, a stěžovatel nemůže se nyní vraceti k tvrzení, že pacht se končí teprve v roce 1923 a proto námitky nemají podkladu, aniž lze dovolávati se ustanovení §u 1 zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 313 sb. z. a n., předpokládajících pacht, který se končil v druhé polovici roku 1921.

Čís. 2562.

Člen vzájemného pojišťovacího spolku může zásadně býti členem smírčího soudu, ustanoveného pro spory mezi spolkem a jeho členem.

(Rozh. ze dne 2. května 1923, Rv I 522/22.)

Člen vzájemně pojišťovacího spolku proti škodám z ohně domáhal se na pojišťovacím spolku zjištění, že ona část pojišťovací smlouvy z 25. listopadu 1920, již uzavřel se žalovanou pojišťovnou, a přihlášky k ní, pokud se týče ona část §u 52 stanov vzájemně pojišťovacího spolku proti škodám z ohně, v níž jest řečeno, že smírčími soudci musí býti členové spolku, není proti žalobci po právu, maje za to, že toto ustanovení příčí se donucovacím předpisům civilního řádu soudního a jurisdikční normy. Procesní soud prvé stolice žalobě vyhověl, odvolací soud ji zamítl. Důvody: Prvý soud pokládá ustanovení, že členem smírčího soudu může býti pouze člen spolku, za odporující předpisu §u 586 c. ř. s., kdež se citují §§ 19 a 20 j. n., a odůvodňuje to tím, že členové spolku jsou dle stanov povinni po případě doplácetí nebo že požívají slevy z premií, dle toho, jak náhradou škod vyčerpány jsou běžné příjmy a záložní fond nebo jeví se značné přebytky účetní. Z toho vyvozuje prvý soud, že všichni členové jsou v poměru k žalované straně spolu zavázáni nebo spolu oprávněni a proto jsou z vykonávání úřadu rozhodčích dle §u 20 čís. 1 j. n. vyloučeni, tak že ustanovení o tom, že členem smírčího soudu má býti člen spolku, odporuje zákonu. V tom však přehlíží prvý soud, že zákon nezná vyloučení rozhodčích, nýbrž toliko odmítnutí jich, jak výslovně ustanovuje § 586 c. ř. s. a to, co soudce z povolání z výkonu úřadu vylučuje, jest u rozhodčího toliko důvodem, aby byl odmítnut. Nelze tedy tvrditi, že by člen spolku byl zásadně z úřadu rozhodčího vyloučen, i kdyby se připustilo, že může býti pokládán za spolu zavázaného nebo spolu oprávněného se stranou ve sporu. Ovšem i v tom případě znemožňoval by dotyčný předpis stanov výkon práva odmítacího a musil by uznán býti bezúčinným oproti žalobci, kdyby byl dán předpoklad §u 20 čís. 1 j. n. Leč soud odvolací má za to, že tento zákonný předpis vykládati